

VRIJZINNIG-DEMOCRATISCHE BOND.

Op 13 en 14 November is in „Musis Sacrum" te Arnhem de algemeene vergadering gehouden van den Vrijzinnig-Democratischen Bond onder voorzitterschap van den heer mr. L. N. Roodenburg, lid der Tweede Kamer. Op de voorste rij ziet men o.a. de Kamerleden de heeren Koster, Marchant, Roodenburg, Ketelaar en Limburg. (*V.F.B.*)

Hoe zouden ze in mij den man herkend hebben, voor wien haar liefde het levenslicht was?

Toen was ik jong, zwart, krachtig, een acteur van het eerste plan, vol vooruitzichten. En vandaag — ben ik oud, gebroken, met een baard, grijs voor mijn tijd, 'n onaanzienlijke tooneelknecht op wien niemand let. Dat was ik tòt vandaag. Maar nù, vannacht, ben ik de Koning der Wrake!

Het is geen wonder dat ze mij niet herkenden; die laatste acht jaren hebben mij zoodanig veranderd, dat ik mijzelven niet meer ken.

Hoe rustig is de nacht; het maanlicht schijnt in mijn kamertje; een zacht wit licht als de dood. Het is juist zulk een nacht als toen het krankzinnige in mij stierf en ik mij er rekenschap van begon te geven, dat ik steeds dieper wegzonk en mij daardoor steeds meer verwijderde van de mogelijkheid om mij te kunnen wreken.

„Om mij te kunnen wreken moest ik weer terug in den cirkel, waarbinnen zij hun leven leefden, het koste wat het koste! Ik moest weer terug naar 't tooneel waar ze waren, al was het niet meer in de positie van vroeger." Dat was het wat ik tot mijzelven zei, morgen, middag en avond.

Van af dat oogenblik dronk ik geen drup meer. Ik deed alles, wat mijn hand maar vinden kon. Ik werkte en zwoegde en slaafde en terwijl ik werkte fluisterde een zachte stem mij voortdurend in het oor: „Oog voor oog en tand voor tand! Voor een wonde een wonde! Voor een buile een buile!"

Ik zal nimmer den dag vergeten dat ik als tooneelknecht werd aangenomen in den schouwburg van het provinciestadje M. Ik begreep wat een strijdros voelen moest, dat voor een omnibus gespannen, de krijgsmuziek weer hoort.

. . . . . .

Mijn hoofd is versuft van de emoties en de overspanning, maar ik wil niet eindigen, voordat ik alles heb neergeschreven, wat ik schrijven wilde.

Stap bij stap wist ik mijzelven op te werken uit het moeras, waarin ik gezonken was. Van den kleinen schouwburg ging ik naar 'n grooteren, in 'n grootere stad, totdat ik de betrekking kreeg, die ik thans bekleed. Geen belangrijke betrekking, maar een die aan mijn doel heeft beantwoord.

Acht jaren geleden een bemind en gezien acteur, thans een tooneelknecht!

Maar als acteur faalde ik, terwijl ik als nederig requisiteur ben geslaagd. Maandagavond kwamen ze in den schouwburg; ze hadden een engagement voor een maand. Eindelijk hadden onze wegen, na acht jaren, elkander weder gekruist.

Was het toeval? Of het Noodlot? In het laatste bedrijf van het drama, waarin zij de hoofdrollen vervulden moest de man de vrouw, die hem verlaten wilde, dooden.

Neen, het was geen toeval, maar een onafwijsbare beschikking van het Lot. . . . . .

. . . . . .

Wat is het lang geleden, dat ik het laatste neerschreef, wat heb ik lang stilgezeten, om nog éénmaal in gedachte te doorleven wat van Maandag tot op heden is voorgevallen. Het was op een Woensdag, dat ze van mij heenging; het is op Woensdag dat ze van hem is heengegaan.

Venus en Adonis! Ze was even schoon op acht en twintig jarigen leeftijd, als toen ze twintig was; neen, schooner, veel schooner! Er was een groot geluk in haar oogen; een verheerlijking op haar gelaat, een gratie in al haar bewegingen. Haar stem was zachter, voller, rijker, ronder dan ooit te voren. Een herboren Venus, een Venus met moederliefde.

En hij? Hem hadden, evenals haar, de jaren slechts voordeel gebracht. Hij leefde in haar leven. Hij zorgde voor haar alsof ze zijn kind was, zoowel als zijn vrouw!

Den eersten avond, dat ik hem de revolver gaf, beefde zijn hand. Ik hoor haar nòg lachend tot hem zeggen: „Ben je nog steeds bang, liefste?" En zijn antwoord: „Ik zal iederen nacht vreezen, tot ons engagement ten einde is."

GEEN ALLEDAAGSCH PUBLIEK.

De Abessiniërs, die op reis van den dierentuin Hagenbeck naar hun vaderland, eenigen tijd te Amsterdam vertoeven (zie ook de foto in een onzer vorige nummers) hebben ter herinnering aan hun bezoek aan onze hoofdstad eenige inkoopen gedaan in het Magazijn de Bijenkorf, waar zij voor onzen fotograaf poseerden.

„Malle jongen!" riep ze hem over haar schouder toe, terwijl ze optrad, „het zijn maar losse patronen!"

Losse patronen! Vanavond was er een scherpe in. Ik deed ze in de revolver en overtuigde mij, dat ze niet weigeren zou. Mijn hand beefde niet, toen ik hem de revolver gaf. Hij hoorde de stem niet, die in mijn oor fluisterde: „Oog voor oog en tand voor tand."

Zij speelden, o, hoe speelden zij! Vuur scheen te komen van zijn lippen, gloeiende lava van de hare. Toen lichtte hij de hand, die het wapen omklemde omhoog. Er klonk een kreet; daarna een schot; toen weer een kreet en de val van een lichaam.

„Dood aan de vrouw met haar trouweloos hart!" riep hij uit. Toen zakte het scherm. Het applaus was reusachtig!

Er werd gehaald en nog eens gehaald; op en neer, op en neer, alsof het publiek niet te bevredigen was. En onderwijl kleurde langzaam 'n dunne roode straal kleederen en vloer. Hij zag het en het publiek zag het.

Er klonk 'n kreet van afgrijzen uit den schouwburg, van voren, van achteren, er klonk ook een kreet van wanhoop over het tooneel van hem! De revolver van zich werpende, viel hij voor haar neer en nam haar in de armen.

Het was een afgrijselijke kreet, doch hij werd overstemd door de intens vlijmende stem aan mijn oor: „Oog voor oog en tand voor tand!"

Eindelijk was ik gewroken. Zijn hand had het levenslicht gedoofd van het licht van zijn leven. Zijn hand had de vrouw gedood, die hij beminde, die hem beminde, die ik beminde! Hij had haar nu verloren, evenals ik haar verloren had, maar hij had nu voor zich acht jaren, die ik achter mij gelaten had. Heb ik ze werkelijk achter mij gelaten? Is mijn verdriet werkelijk ten einde? Wat is het dat mij op dit oogenblik, het uur van mijn triumf, de ziel beknelt, de slapen bonzen doet? Wroeging? Ben ik zijn tweelingbroeder in wanhoop en verdriet?

Ik heb het neergeschreven! Hoe verschilt het van wat ik had willen schrijven. Het is geschreven niet met inkt, maar met mijn hartebloed, niet met woorden, maar met de ellende mijner ziel.

En nu ligt ze daar, dood, in de kleine kamer waar ze haar heenbrachten. Ze voerden hem weg na het eerste uur, toen zijn wanhoop was overgegaan in tranenloos verdriet.

Zij is nu alleen in de kleine kleedkamer. Ik wil naar haar toegaan en bij haar zitten. Misschien zullen haar gesloten oogen zien in den dood wat ze niet zagen in het leven. Misschien zal ze mij nu herkennen!

Ze moet mij herkennen. Ik wil deze bekentenis meenemen en in haar gevouwen handen leggen.

En dan?

En dan! In het requisietenruim ligt de revolver in een kleine lade van den schoorsteenmantel. En daar is, in een verborgen hoek, nog een patroon, die geen losse patroon is.

Nu weet ik waarom ik dit alles heb neergeschreven van het begin tot het einde! Ofschoon haar oogen gesloten zijn, zal ze kunnen lezen wat deze bladzijden bevatten, zal ze leeren begrijpen, het namelooze leed, dat ik die acht jaren doorleefd heb. Laat ze het weten!

Ik voel mij nu zoo vreemd te moede. Alle haat is verdwenen, mijn eenzaamheid voorbij.

De wereld is voor mij veranderd. Mijn ellende heeft een eind genomen!

En nu wil ik opstaan en zacht gaan naar die kamer, uit het bleeke maanlicht in den donkeren nacht, terwijl die zachte stem mij steeds in het oor blijft suizen, alle andere dingen op aarde verdringende: „Oog voor oog en tand voor tand!"

DUITSCHE INTRIGES IN AMERIKA.

Zooals men weet is de Amerikaansche justitie op het spoor gekomen van een zeer uitgebreide organisatie, welke hoofdzakelijk gericht was tegen den aanmaak van munitie in Amerika voor de Geallieerden. Het onderzoek inzake deze samenzweringen is thans in vollen gang. Op onze foto ziet men de hoofdpersonen van het proces, V. l. n. r.: Tay, Walter Scholz en Paul Deache.

DE BELGEN IN NEDERLAND.

Het Belgische Comité te Rotterdam dat voor de aldaar vertoevende Belgen uitnemend geslaagde feestelijkheden organiseerde ter gelegenheid van den verjaardag van Koning Albert. Zittend: 1. De Belgische Senator, Hermans Ansloos, voorz.; 2. Van Gestel, 1e Secr.; 3 R. van Loo, consul, vice-voorz. en voorz. v.h. Belgisch onderwijs te R'dam; 4. d'Ammar, 2e Secr. Op den achtergrond geïnterneerden, tijdelijk studenten a.d. Ned. Handelshoogeschool te R'dam, met hun commandant-kapitein (achter den voorz.). (*foto Wolf.*)